

شناصای سریع باکتری کمپیلو باکتر ژئونی بر اساس واکنش PCR و ارزیابی حساسیت و اختصاصی آن

علی رضیئی^۱، رحیم سروری^{۲*}، حسین آقاملایی^۱، میر لطیف موسوی^۳

^۱ دانشجوی دوره دکتری، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی کاربردی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران

^۲ دانشیار، گروه میکروب شناسی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران

^۳ استاد، گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه شاهد، تهران، ایران

*نویسنده مسئول: رحیم سروری، دانشیار، گروه میکروب شناسی، دانشگاه علوم پزشکی

بقیه الله (عج)، تهران، ایران. ایمیل: rsorouriz@gmail.com

DOI: 10.21859/hums-24018

چکیده

مقدمه: کمپیلو باکتر ژئونی از عوامل اصلی و شایع مسمومیت غذایی در انسان است. شناصای سریع و اختصاصی این باکتری نقش مهمی در تشخیص و درمان عفونت ایفا می کند. هدف از این مطالعه طراحی واکنش PCR اختصاصی به منظور شناصایی کمپیلو باکتر ژئونی می باشد.

روش کار: در این مطالعه تجربی ژن اکسیدو روکتاز از باکتری کمپیلو باکتر ژئونی جهت شناصای سریع و اختصاصی این باکتری انتخاب گردید. پرایمرهای اختصاصی جهت این کار، طراحی و خصوصیات آن توسط نرم افزارهای بیو انفورماتیکی بررسی گردید. DNA باکتری با روش فنل کلروفرم استخراج شد. اختصاصیت روش طراحی شده، با استفاده از ۶ گونه باکتری بررسی شد. حساسیت واکنش PCR با روش تهیه سریال رقت از ژنوم باکتری محاسبه شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که پرایمر طراحی شده کاملاً اختصاصی ژن اکسیدور روکتاز باکتری کمپیلو باکتر ژئونی بوده و پس از انجام PCR تک باند ۱۶۷ جفت بازی تکثیر می شود. این پرایمر با ژنوم دیگر گونه های باکتریایی جفت نمی شود. حد تشخیص این واکنش ۵ پیکوگرم از DNA ژئونی باکتری می باشد.

نتیجه گیری: روش بهینه شده در این مطالعه روشی سریع، حساس و اختصاصی به منظور تشخیص کمپیلو باکتر می باشد. به منظور تأیید نتایج این مطالعه، تشخیص باکتری کمپیلو باکتر ژئونی در نمونه های مواد غذایی توصیه می شود.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۰۷/۰۶

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۰۱/۲۶

وازگان کلیدی:

اکسیدو روکتاز

کمپیلو باکتر ژئونی - تشخیص

واکنش زنجیره پلیمراز

تمامی حقوق نشر برای دانشگاه علوم پزشکی
همدان محفوظ است.

مقدمه

آلودگی با کمپیلو باکتر ژئونی یکی از مشکلات عمده سلامت غذا در کشورهای اروپایی و پیشرفته جهان است. در سال ۲۰۰۸، در ۲۷ کشور اروپایی بیش از ۱۹۰۵۶ مورد کمپیلو باکتریوزیز انسانی گزارش گردید. بر طبق این گزارش ۴۰/۷ مورد بیماری در هر صد هزار نفر از جمعیت اروپا رخ داده است [۱، ۲]. کمپیلو باکتر ژئونی یکی از عوامل مهم بیماریزا در انسان است که سبب اسهال خونی و دیسانتری می شود. این باکتری از راههای متغروتی شامل، مدفوعی - دهانی، تماس جنسی، خوردن شیر غیر پاستوریزه، خوردن گوشت پرندگان که بخوبی پخته شده باشد، نوشیدن آب آلوده غیر بهداشتی و تماس با حیوانات خانگی و سگ های اهلی منتقل می شود.

بیشترین موارد عفونت های انسان ناشی از خوردن مواد غذایی و گوشت مرغ آلوده است که بخوبی پخته نشده باشد. دوز عفونت زای این باکتری در حدود هزار تا ده هزار باکتری می باشد. با توجه به این که گونه های کمپیلو باکتر نسبت به این باکتری های آلودگی ایجاد نمی کنند، این باکتری در روده ماکیان به تعداد فراوان یافت می شود [۴]. عده منبع آلودگی در فرآیندهای ذبح ماکیان است [۵]. این باکتری علاوه بر التهاب روده، سبب سندروم گلین باره و التهاب مفاصل نیز می شود [۶-۸]. اهمیت بهداشتی این باکتری نیز

سروری و همکاران

اختصاصیت و حساسیت بالا بوده و قادر است نتایج را بصورت خودکار و قابل تفسیر ارائه نماید. از طرفی سادگی این روش در مقایسه با سایر روشها، امکان انجام آنرا در هر شرایطی میسر می‌کند. هدف از این مطالعه طراحی واکنش PCR بر اساس پرایمرهای اختصاصی ژن اکسیدوردوکتاز به منظور شناسایی سریع و دقیق کمپیلو باکتر ژئونی می‌باشد.

بسیار بالا می‌باشد، چرا که در آزمایشگاهها و بیمارستانهای کشور تشخیص این باکتری بدلیل میکروآئروفیل بودن [۹]. در نمونه‌های انتربیتی آسان نبوده و جهت رشد آن از سیستم‌های گاز پک نوع C استفاده می‌شود [۱۰-۱۲]. این امر سبب می‌شود که هزینه‌های تشخیص افزایش یافته و تشخیص آنرا در آزمایشگاه با مشکل مواجه می‌کند. در نتیجه درمان مناسب نیز در پی آن انجام نشده و بیماری بخوبی درمان نمی‌گردد.

روش کار

مطالعه حاضر از نوع تجربی و آزمایشگاهی است. سوش باکتری کمپیلو باکتر ژئونی (ATCC۳۳۲۹۱) از دانشگاه علوم پزشکی تهران تهیه و محیط کشت LB agar و LB broth از شرکت Merk تهیه گردید. همچنین کلیه مواد لازم و مورد نیاز برای تهیه واکنش PCR از شرکت سینا ژن تهیه گردید.

انتخاب قطعات ژنی و تهیه پرایمر مناسب
پس از بررسی منابع، تمام ژنهای و پرایمرهایی که تاکنون جهت تشخیص کمپیلو باکتر ژئونی با استفاده از PCR استفاده شده بودند، مورد بررسی قرار گرفتند. بر اساس میزان اختصاصیت پرایمرها و نتایج آنالیز آنها با نرم افزارهای بیوانفورماتیکی الیگو و پرایمر^۱، همچنین مقایسه آن با توالی‌های دیگر (BLAST) گفت پرایمر مطلوب برمنای جدول ۱، جهت تشخیص کمپیلو باکتر ژئونی انتخاب گردید.

استخراج ژنوم

برای استخراج ژنوم از روش فنل و کلروفرم استفاده شد [۱۳]. به این ترتیب که برای انجام واکنش زنجیره‌ای پلیمراز، ابتدا چند کلنی از باکتری‌های استاندارد به ۱ میلی لیتر سرم فیزیولوژی وارد و سپس سانتریفیوژ گردید (۵۰۰۰ دور به مدت ۵ دقیقه)، به رسو布 حاصل ۵۰۰ میکرولیتر بافر Salt Tris SDS افزوده و پس از ۱۰ دقیقه مخلوط نمودن، ۱۸۰ میکرولیتر دو درصد به آن اضافه گردید. پس از آن، ۳۷۵ میکرولیتر استات سدیم به آن افزوده و ۱۰ بار تکان شدید داده شد. سپس در ۴ درجه سانتی گراد سانتریفیوژ شده و به محلول رویی ۷۵%

با توجه به موارد فوق، تشخیص سریع و به موقع انتربیت ناشی از این باکتری از اهمیت فراوانی برخوردار است. آنزیم‌های اکسیدوردوکتاز عمل اکسیداسیون و احیا را در زنجیره تنفسی بر عهده دارند. نقش اکسیدازها، انتقال هیدروژن از سوبسترا به اکسیژن است و نقش ردوکتازها، اضافه کردن هیدروژن به سوبستراست. در باکتری کمپیلو باکتر ژئونی این آنزیم دارای ژنهای مختلفی است. یکی از این ژنهای بعنوان فاکتور ویرولانس در باکتری عمل نموده و سبب بیماری‌زاگی می‌شود. در این مطالعه از توالی ژن آنزیم مذکور جهت شناسایی اختصاصی این باکتری استفاده شده است.

روش‌های مختلفی جهت شناسایی سریع باکتریها بر پایه اسید نوکلیئک بکار می‌روند. برخی از این روشها عبارتند از Real Time و میکرو آری که هر یک به نوبه خود دارای معایب و مزایایی هستند. بطور مثال دردو روش مذکور اختصاصیت و حساسیت کار بسیار بالا بوده و دارای چرخه واکنش سریع هستند اما هزینه بالا و نیاز به پرسنل آموزش دیده از معایب آن محسوب می‌شود. تکنیک‌های LAMP و NASABA نیز از روش‌های شناسایی میکروارگانیسم‌ها محسوب می‌شود که دارای حساسیت و اختصاصیت بالا و هزینه پایین بوده اما مشکل اساسی در این روشها انجام طراحی پیچیده پرایمر و نیاز به میکروارگانیسم زنده و دستکاری با RNA است که نیمه عمر آن در سلول پایین است.

PCR یکی از روش‌های مولکولی است که ارزش آن در شناسایی عوامل بیماری‌زاگوارشی شناخته شده است. این روش دارای

جدول ۱. XXX

نام باکتری

Campylobacter Jejuni

اندازه آمپلیکون، bp	توالی پرایمر	CF:	
167	GGAAAATCAAATAAAGTTAGAGGTAGAA		
167	CCATAAGCACTAGCTAGCTGATTATC	CR:	

اورئوس، کلستریدیوم پرفرنجس، کلستریدیوم بوتولینوم مورآزمایش قرار گرفت. جهت بررسی اختصاصیت پرایمرها، ژنوم باکتری‌های مورد نظر تخلیص و سپس با واکنش PCR با روش فوق انجام شد. مقدار ۵ میکرولیتر از محصول PCR الکتروفورز شد.

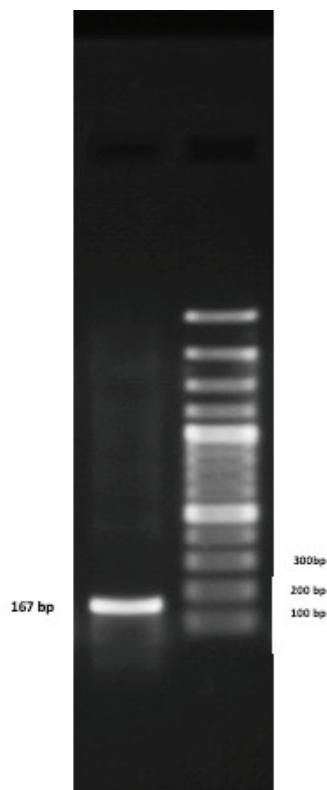
تعیین میزان حساسیت PCR

جهت این کار، ابتدا غلظت DNA ژنومیک استخراج شده از باکتری بوسیله نانو دراپ اندازه گیری شد. سپس از این استخراج شده، برای باکتری رقت از 10^1 تا 10^6 تهیه گردید و در نهایت از این رقت‌های تهیه شده به عنوان الگو در واکنش PCR استفاده شد تا حساسیت کار اندازه گیری شود.

یافته‌ها

بهینه سازی فرایند PCR جهت تکثیر ژن اکسیدوردوکتاز

با توجه به شرایط بهینه شده از نظر مواد مصرفی در واکنش و سیکل حرارتی مناسب، واکنش PCR برای این ژن با پرایمرهای اختصاصی آن انجام شد و نهایتاً تک باند ۱۶۷ جفت بازی حاصل گردید که نتیجه آن در تصویر ۱ نشان داده شده است.



تصویر ۱: تصویر ژل الکتروفورز مربوط به تکثیر قطعه ژنی اکسیدوردوکتاز با کتری کمپیلو باکتری‌زنی

میکرولیتر ایزوپروپانول اضافه و به مدت ۲۰ دقیقه در بچال در دمای منفی ۲۰ درجه نگهداری و پس از آن سانتریفیوژ گردید (۱۵۰۰۰ دور به مدت ۲۰ دقیقه و دمای ۴ درجه سانتی گراد). به رسوب حاصل ۳۷۵ میکرولیتر اتانول ۷۰ درصد افزوده و به خوبی مخلوط نموده و به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفیوژ با دور ۱۵۰۰ انجام شد. به رسوب حاصل ۲۵ میکرولیتر بافر TE اضافه کرده و جهت انجام PCR استفاده گردید.

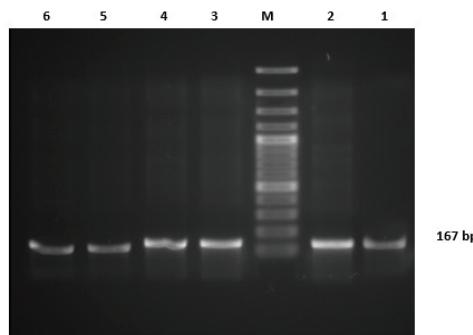
طراحی واکنش PCR

جهت رسیدن به این هدف، چند بار فرآیند PCR با ژنوم سویه استاندارد انجام شد و در هر مرحله یکی از غلظت‌های مواد اولیه (پرایمرها، dNTP, MgCl₂ و آنزیم Taq پلی مراز) استفاده گردید و در نهایت مناسب‌ترین مقادیر لازم برای انجام PCR انتخاب شد. دمای اتصال پرایمرها، پروفائل‌های حرارتی و زمان در واکنش تغییر داده شد تا بهترین شرایط PCR فراهم گردد. جهت بهینه سازی دمای اتصال پرایمرها از درجه حرارت‌های ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹ درجه سانتی گراد استفاده شد. واکنش زنجیره‌ای پلیمراز در حجم نهایی ۲۵ میکرولیتر انجام پذیرفت. آنزیم DNA پلیمراز Taq با حجم ۱/۵ یونیت، نمونه الگو ۴۵۰ نانوگرم، پرایمرهای Revers و Forward ۰/۵ میکرومولار و dNTP ۰/۸ میلی مولار، MgCl₂ ۲ میلی مولار، میکرولیتر بافر و آب مقطور تا حجم نهایی ۲۵ میکرولیتر تنظیم گردید. جهت انجام این کار از دمای اولیه با ۹۵ درجه سانتیگراد به مدت ۵ دقیقه با یک چرخه و دمای واسرشتگی با ۹۰ درجه سانتیگراد به مدت ۱ دقیقه با ۳۵ چرخه و دمای اتصال با ۵۶ درجه سانتی گراد به مدت یک دقیقه و ۳۵ چرخه و دمای بسط با ۷۲ درجه سانتی گراد به مدت ۱ دقیقه با ۳۵ چرخه، صورت پذیرفت. سپس از هر کدام از نمونه‌ها ۵ میکرولیتر بر روی ژل آگارز ۲ درصد الکتروفورز انجام شد. جهت تأیید محصولات PCR پس از انجام واکنش PCR محصول به همراه پرایمر اختصاصی جهت تعیین سکانس به شرکت Pioneer کره ارسال گردید. پس از دریافت نتیجه از شرکت مذکور، سکانس‌های ارسالی ابتدا توسط نرم افزار Chromas مربوط خواهد شد و سپس توسط نرم افزار Contig manager سازی شدند. توالی‌های به دست آمده با استفاده از نرم افزار BLAST با سایر داده‌های بانک ژنی مقایسه شد.

تعیین میزان اختصاصی بودن PCR

برای تعیین میزان اختصاصی بودن پرایمرهای مورد استفاده، هریک از جفت پرایمرها با ژنوم گونه‌های باکتری‌های سالمونلا تیفی، شیگلا دیسانتری، یرسینیا انترکولیتیکا، استافیلوکوکوس

تعیین میزان اختصاصی بودن PCR



تصویر ۳: تهیه رقت در اندازه‌های ۱-۶ تا ۱۰-۶ (چاهک شماره ۱ تا ۶) و چاهک شماره ۷ نشانگر

برای تعیین میزان اختصاصی بودن پرایمرهای مورد استفاده، هریک از جفت پرایمرها با ژنوم گونه باکتری‌های سالمونلا تیفی، شیگلا دیسانتری، یرسینیا انترکولیتیکا، استافیلکوکوس اورئوس، کلستریدیوم پرفرنجس، کلستریدیوم بوتولینوم تحت آزمایش قرار گرفت. پس از انجام الکتروفورز هیچ گونه باندی در این واکنش‌ها حاصل نشد. در نتیجه، مشخص گردید که پرایمرهای مورد استفاده کاملاً اختصاصی عمل می‌کنند (تصویر ۲).

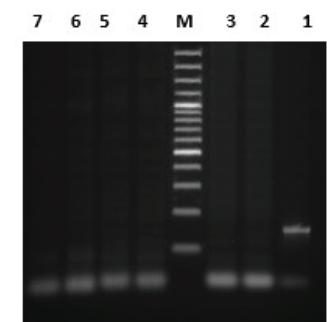
1- ggaaatcaaataatttaggtttagaatgtttttcaaaactttaatccatggc
agctgtaaaggatatttccaaaatgcaaggaaaggatcatggtttgcgtgcattatt
ttatcgatataatcgtatcgatgtgttatgg

Score	Expect	Identities	Gaps	Strand
309 bits(167)	1e-80	167/167(100%)	0/167(0%)	Plus/Plus
2- Query 1				
GGAAAAATCAAATAAAATTAGAGGTAGATGTTTCAACTCAAACGTAAATTGATACC	60			
3-				
4- Sbjct 384386				
GGAAAAATCAAATAAAATTAGAGGTAGATGTTTCAACTCAAACGTAAATTGATACC	384445			
5-				
6- Query 61				
TTAAGTCAGCCTGTGAAAAGATTATCCTAAAGATGAGCAAGGAGAAAGGAGCTATAGGT	120			
7-				
8- Sbjct 384446				
TTAAGTCAGCCTGTGAAAAGATTATCCTAAAGATGAGCAAGGAGAAAGGAGCTATAGGT	384505			
9-				
10- Query 121				
TTAGGCCTGCCCTATTTATCGATAATCAGCTAGCTAGCTATGG	167			
11-				
12- Sbjct 384506				
TTAGGCCTGCCCTATTTATCGATAATCAGCTAGCTAGCTATGG	38455			

تصویر ۴: نتایج بلاست

بحث

کمپیلو باکتر زیزونی یکی از عوامل اصلی انتریت در جهان محسوب می‌شود. علاوه بر این عوارضی مانند انتریت‌های ناشی از این باکتری‌ها بارها گزارش شده است [۱۴, ۹]. کمپیلو باکتر زیزونی یکی از عوامل اصلی ایجاد کمپیلو باکتریوزیس در انسان است و در اتحادیه اروپا کمپیلو باکتریوزیس به عنوان شایع‌ترین بیماری مشترک بین انسان و دام معروفی شده است. مهم‌ترین گونه‌های بیماری‌زای کمپیلو باکتر در انسان شامل کمپیلو باکتر زیزونی و کولی است [۱۵]. واکنش زنجیره‌ای پلی مراز (PCR) یک واکنش سریع و حساس برای تشخیص DNA بعنوان شاخص حضور یک میکرووارگانیسم در مقادیر بسیار کم است. این روش در قیاس با سایر روش‌های تشخیصی، از جمله کشت از حساسیت و اختصاصیت بالاتری برخوردار است و بر خلاف روش کشت نیازی به زنده بودن باکتری در نمونه مورد نظر نیست [۱۶]. در این مطالعه پس از تأیید فنوتیپی باکتری کمپیلو باکتر



تصویر ۲: بررسی میزان اختصاصی بودن واکنش PCR
چاهک شماره ۱: کنترل مثبت ستونهای شماره ۲ تا ۷: عدم ایجاد باند پس از PCR با باکتری چاهک شماره ۲ (استافیلکوکوس اورئوس) چاهک شماره ۳ (یرسینیا انترکولیتیکا) چاهک شماره ۴ (سالمونلا تیفی) چاهک شماره ۵ (شیگلا دیسانتری) چاهک شماره ۶ (کلستریدیوم پرفرنجس) چاهک شماره ۷ (کلستریدیوم بوتولینوم)

تعیین میزان حساسیت PCR

پس از انجام واکنش PCR طبق شرایط بهینه شده بخش دوم و الکتروفورز محصولات PCR توسط ژل آگارز نتیجه مورد بررسی قرار گرفت. رقت سازی تا 10^0 از DNA ژنومیک انجام شد و از این رقت‌های تهیه شده واکنش PCR صورت گرفت. با استفاده از این روش حد تشخیصی روش بهینه شده ۵ پیکو گرم محاسبه گردید (تصویر ۳).

تأثیید محصولات PCR: با بررسی و مقایسه سکانس‌ها با سکانس‌های موجود در بانک توالی‌های ژنی، مشخص گردید که توالی‌های بدست آمده دقیقاً مربوط به ژن اکسیدوردوکتاز باکتری کمپیلو باکتر زیزونی می‌باشد. نتایج توالی یابی و مقایسه آن با توالی‌های ثبت شده در پایگاه بانک ژنی بوسیله نرم افزار BLAST نشان داد قطعه تکثیر شده ۱۰۰ درصد با ژن اکسیدوردوکتاز کمپیلو باکتر زیزونی مطابقت دارد. تمام سویه‌های ثبت شده در بانک ژنی که با این توالی شباهت دارند متعلق به زیرگونه‌های کمپیلو باکتر زیزونی بوده و گونه‌ها و سویه‌های دیگری که دارای مشابهت با این توالی باشند در بانک ژنی وجود ندارد (تصویر ۴).

در مقایسه با مطالعه اخیر از حساسیت کمتری برخوردار بود [۲۲]. همچنین در سال ۲۰۰۵ نایاک و همکاران در نمونه‌های غذایی و بالینی با استفاده از این ژن به شناسایی باکتری پرداختند. آن‌ها در این تحقیق سه ژن را در نمونه‌های غذایی و نمونه‌های کلینیکی بررسی کردند که یکی از ژنهای، ژن مورد مطالعه ما بوده است. آن‌ها اختصاصیت مطالعه خود را برای دو گونه باکتری کمپیلو باکتر ژئونی و کمپیلو باکتر کولی ۹۷ درصد گزارش کردند [۲۳]. در تحقیقی که در سال ۹۲ توسط حاجتی و همکاران صورت گرفت به شناسایی این باکتری *E. coli* پرداختند که صرفاً اختصاصیت این باکتری با باکتری *E. coli* ۰۱۵۷ بررسی شد و حساسیت آن محاسبه نگردید [۲۴]. در تحقیقی دیگر نیز که توسط ساری و همکاران در سال ۲۰۱۱ انجام شد نشان داده شد که از ۱۰۰ نمونه‌ای که در آن مطالعه استفاده شده بود ۷۶ درصد آن با تست هیپورات مثبت شد در حالیکه با استفاده روش PCR، ۲۸ درصد نمونه‌ها مثبت ارزیابی گردید. این مطلب بیان کننده این واقعیت است که روش PCR نسبت به روشهای شناسایی سنتی، روشنی بهتر و دقیق‌تر می‌باشد [۲۵].

نتیجه گیری

واکنش زنجیره‌ای پلیمراز در این مطالعه، از دقت، سرعت، حساسیت و اختصاصیت بالایی برخوردار است بطوریکه قادر به واکنش با سایر ارگانیسم‌های مولد مسمومیت غذایی یا پاتوزنهای میکروبی نیست. از طرفی انجام آن در کمتر از ۳ ساعت صورت می‌گیرد که نشان از زمان مناسب جهت بکار گیری آن در آزمایشگاه‌ها می‌باشد. جهت تأیید کارآیی این واکنش طراحی شده در این مطالعه، پیشنهاد می‌شود شناسایی باکتری کمپیلو باکتر ژئونی در نمونه‌های مواد غذایی با استفاده از این روش در مطالعات بعدی انجام شود.

سپاسگزاری

کلیه نویسندها از همکاریهای صمیمانه پژوهشگران گروه میکروب شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه تهران در تهیه سوش مورد نظر کمال تشکر و قدردانی را اعلام می‌نمایند. ضمناً تعارض منافعی در نتایج مشاهده نشد.

REFERENCES

- Pires SM, Vige H, Makela P, Hald T. Using outbreak data for source attribution of human salmonellosis and campylobacteriosis in Europe. *Foodborne Pathog Dis*. 2010;7(11):1351-61. [DOI: 10.1089/fpd.2010.0564](https://doi.org/10.1089/fpd.2010.0564) [PMID: 20586609](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/20586609/)
- Trends E. Sources of zoonoses and zoonotic agents and food-borne outbreaks in the European Union in 2008. *EFSA J*. 2010;8(1):1496.
- Brooks G, Carroll KC, Butel J, Morse S, Jawetz melnick & adelbergs medical microbiology. New Yourk: McGraw-Hill; 2012.
- Reich F, Atanassova V, Haunhorst E, Klein G. The effects of Campylobacter numbers in caeca on the contamination of broiler carcasses with Campylobacter. *Int J Food Microbiol*. 2008;127(1-2):116-20. [DOI: 10.1016/j.ijfoodmicro.2008.06.018](https://doi.org/10.1016/j.ijfoodmicro.2008.06.018) [PMID: 18657873](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/18657873/)
- Allen VM, Bull SA, Corry JE, Domingue G, Jorgensen F, Frost JA, et

ژرونی با استفاده از رنگ آمیزی گرم، تست اکسیداز، کاتالاز، تست TSI و هیدرولیز هیپورات، طراحی واکنش زنجیره‌ای پلیمراز بسیار اختصاصی برای شناسایی این باکتری انجام گردید. از آنجایی که یافتن یک توالی ژنی اختصاصی گونه و محافظت شده برای انجام یک واکنش زنجیره‌ای پلیمراز الزامی است [۱۸, ۱۷]. در ابتدای این مطالعه بررسی پرایمها در شرایط *In silico* انجام شد و نشان داده شد که آغازگرهای طراحی شده، اختصاصیت بالایی با کمپیلو باکتر ژئونی دارند. پس از طراحی اختصاصی پرایمها با استفاده از نرم افزارهای مولکولی مناسب و تأیید آن با استفاده از روشهای بیوانفورماتیکی، اختصاصیت این جفت پرایم با شش نمونه باکتری مشابه بررسی گردید و مشخص شد که این پرایم را ژنوم هیچکدام از این باکتری‌ها جفت نشده که نشان دهنده اختصاصیت کامل آنها به کمپیلو باکتر ژئونی می‌باشد. بررسی نرم افزار مولکولی این ژن و پرایمها را روش‌های داد که سکانس انتخاب شده از ژن اکسیدو روکتاز، یکی از مناسب‌ترین توالی‌های شناخته شده در شناسایی کمپیلو باکتر ژئونی می‌باشد. حد تشخیص این روش پس از تهیه رقت‌های متوالی، ۵ پیکو گرم بدست آمد که در مقایسه با سایر مطالعات مشابه، مطلوب می‌نماید [۶, ۷]. روش‌های سنتی شناسایی کمپیلو باکتر مبتنی بر محیط کشت عموماً ۴ روز و جهت تأیید گونه باکتری ۶-۷ روز بطول می‌انجامد. از طرفی شناسایی گونه ژئونی از سایر گونه‌ها بر اساس تست هیدرولیز هیپورات صورت می‌گیرد که ممکن است همیشه صحیح نباشد [۱۹]. روش‌های مولکولی برای تشخیص گونه‌های کمپیلو باکتر طی سالهای اخیر توسعه یافته و هم اکنون از نظر تجاری قابل دسترس بوده و مورد استفاده قرار می‌گیرند. بطور معمول در حال حاضر شناسایی کمپیلو باکتر ژئونی در آزمایشگاه تشخیص طبی انسانی، بر پایه کشت، جداسازی و تست‌های تشخیص فوتیپی است [۲۰]. از آنجایی که کمپیلو باکتر، جزء باکتریهای سخت رشد می‌باشد، جدا سازی آن مشکل بوده، لذا روشهای مولکولی بر پایه PCR می‌توانند در شناسایی کمپیلو باکتر منجر به افزایش دقت در شناسایی آن بهمراه روش‌های کشت از نمونه‌های بالینی شوند [۲۱]. در سال ۲۰۰۳ گیلبرت و همکاران با استفاده از نمونه‌های مواد غذایی این باکتری پرداختند که

سروری و همکاران

- al. *Campylobacter* spp. contamination of chicken carcasses during processing in relation to flock colonisation. *Int J Food Microbiol.* 2007;113(1):54-61. [DOI: 10.1016/j.ijfoodmicro.2006.07.011](https://doi.org/10.1016/j.ijfoodmicro.2006.07.011) PMID: 17007949
6. Koga M, Gilbert M, Takahashi M, Li J, Koike S, Hirata K, et al. Comprehensive analysis of bacterial risk factors for the development of Guillain-Barre syndrome after *Campylobacter jejuni* enteritis. *J Infect Dis.* 2006;193(4):547-55. [DOI: 10.1086/499969](https://doi.org/10.1086/499969) PMID: 16425134
7. Takahashi M, Koga M, Yokoyama K, Yuki N. Epidemiology of *Campylobacter jejuni* isolated from patients with Guillain-Barre and Fisher syndromes in Japan. *J Clin Microbiol.* 2005;43(1):335-9. [DOI: 10.1128/JCM.43.1.335-339.2005](https://doi.org/10.1128/JCM.43.1.335-339.2005) PMID: 15634991
8. Pope JE, Krizova A, Garg AX, Thiessen-Philbrook H, Ouimet JM. Campylobacter reactive arthritis: a systematic review. *Semin Arthritis Rheum.* 2007;37(1):48-55. [DOI: 10.1016/j.semarthrit.2006.12.006](https://doi.org/10.1016/j.semarthrit.2006.12.006) PMID: 17360026
9. Wai SN, Nakayama K, Umene K, Moriya T, Amako K. Construction of a ferritin-deficient mutant of *Campylobacter jejuni*: contribution of ferritin to iron storage and protection against oxidative stress. *Mol Microbiol.* 1996;20(6):1127-34. PMID: 8809765
10. Linton D, Lawson AJ, Owen RJ, Stanley J. PCR detection, identification to species level, and fingerprinting of *Campylobacter jejuni* and *Campylobacter coli* direct from diarrheic samples. *J Clin Microbiol.* 1997;35(10):2568-72. PMID: 9316909
11. Fernandez H, Pison V. Isolation of thermotolerant species of *Campylobacter* from commercial chicken livers. *Int J Food Microbiol.* 1996;29(1):75-80. PMID: 8722188
12. Stern NJ, Line JE. Comparison of three methods for recovery of *Campylobacter* spp. from broiler carcasses. *J Food Protect.* 1992;55(9):663-6. [DOI: 10.4315/0362-028X-55.9.663](https://doi.org/10.4315/0362-028X-55.9.663)
13. Sambrook J, Russell. Molecular cloning: a laboratory manual. 3rd ed. New York: Cold Spring Harbor: Cold Spring Harbor Laboratory; 2001.
14. Champion OL, Gaunt MW, Gundogdu O, Elmi A, Witney AA, Hinds J, et al. Comparative phylogenomics of the food-borne pathogen *Campylobacter jejuni* reveals genetic markers predictive of infection source. *Proc Natl Acad Sci U S A.* 2005;102(44):16043-8. [DOI: 10.1073/pnas.0503252102](https://doi.org/10.1073/pnas.0503252102) PMID: 16230626
15. Rees JH, Soudain SE, Gregson NA, Hughes RA. *Campylobacter* *jejuni* infection and Guillain-Barre syndrome. *N Engl J Med.* 1995;333(21):1374-9. [DOI: 10.1056/NEJM199511233332102](https://doi.org/10.1056/NEJM199511233332102) PMID: 7477117
16. Khan IU, Gannon V, Kent R, Koning W, Lapen DR, Miller J, et al. Development of a rapid quantitative PCR assay for direct detection and quantification of culturable and non-culturable *Escherichia coli* from agriculture watersheds. *J Microbiol Methods.* 2007;69(3):480-8. [DOI: 10.1016/j.mimet.2007.02.016](https://doi.org/10.1016/j.mimet.2007.02.016) PMID: 17433480
17. Shirazi MH, Vaise Malekshahi Z, Afshar D, Ranjbar R, Hajikhani S. [Drug resistance among *Campylobacter jejuni* strain isolated from children with diarrheal]. *J Babol Univ Med Sci.* 2013;15(1):79-83.
18. Rosyidi A, Budiharta S, Asmara W, Yudhabuntara D. Phenotypic and genotypic detection of *Campylobacter jejuni* at local chicken and chicken meat. *Animal Product.* 2010;12(2).
19. Denis M, Soumet C, Rivoal K, Ermel G, Blivet D, Salvat G, et al. Development of a m-PCR assay for simultaneous identification of *Campylobacter jejuni* and *C. coli*. *Lett Appl Microbiol.* 1999;29(6):406-10. PMID: 10664985
20. Klena JD, Parker CT, Knibb K, Ibbitt JC, Devane PM, Horn ST, et al. Differentiation of *Campylobacter coli*, *Campylobacter jejuni*, *Campylobacter lari*, and *Campylobacter upsaliensis* by a multiplex PCR developed from the nucleotide sequence of the lipid A gene *lpxA*. *J Clin Microbiol.* 2004;42(12):5549-57. [DOI: 10.1128/JCM.42.12.5549-5557.2004](https://doi.org/10.1128/JCM.42.12.5549-5557.2004) PMID: 15583280
21. Lastovica AJ, Le Roux E. Optimal detection of *Campylobacter* spp in stools. *J Clin Pathol.* 2003;56(6):480. PMID: 12783980
22. Gilbert C, Winters D, O'Leary A, Slavik M. Development of a triplex PCR assay for the specific detection of *Campylobacter jejuni*, *Salmonella* spp., and *Escherichia coli* O157:H7. *Mol Cell Probes.* 2003;17(4):135-8. PMID: 12944114
23. Nayak R, Stewart TM, Nawaz MS. PCR identification of *Campylobacter coli* and *Campylobacter jejuni* by partial sequencing of virulence genes. *Mol Cell Probes.* 2005;19(3):187-93. [DOI: 10.1016/j.mcp.2004.11.005](https://doi.org/10.1016/j.mcp.2004.11.005) PMID: 15797819
24. Hajati S, Shirazi MH, Afshar D, Moghboli M, Abadi H, Moazami A. [Molecular detection of *Campylobacter jejuni* by using a specific locus]. *Iran J Infect Dis Trop Med.* 2014;18(62):59-62.
25. Sari A, Jamshidi A, Bassami MR. [Isolation and identification of *Campylobacter jejuni* from poultry carcasses using conventional culture methods and multiplex PCR assay]. *Int J Veter Res.* 2011;5(1):31-5.

Rapid Detection of *Campylobacter jejuni* by Polymerase Chain Reaction and Evaluation of its Sensitivity and Specificity

Ali Razei ¹, Rahim Sorouri ^{2,*}, Hossin Aghamollaei ¹, Seyed Latif Mousavi ³

¹ PhD Student, Applied Biotechnology Research Center, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran

² Associate Professor, Department of Microbiology, Faculty of Medicine, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran

³ Professor, Department of Biology, Faculty of Basic Sciences, Shahed University, Tehran, Iran

* Corresponding author: Rahim Sorouri, Associate Professor, Department of Microbiology, Faculty of Medicine, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran. E-mail: rsorouriz@gmail.com

DOI: 10.21859/hums-24018

Received: 27.09.2016

Accepted: 15.04.2017

Keywords:

Campylobacter jejuni- diagnosis

Oxidoreductase

Polymerase Chain Reaction

Abstract

Introduction: *Campylobacter jejuni* is one of the most common causes of food poisoning in human. Rapid and specific detection of these bacteria has an important role in diagnosis and treatment of infection. The aim of this study was to design a specific PCR for the detection of *Campylobacter jejuni*.

Methods: In this experimental study, oxidoreductase gene from the *Campylobacter jejuni* was selected for rapid and specific detection. For this purpose, specific primers were designed and characterized by bioinformatics software. Bacterial genome was extracted by phenol-chloroform method and PCR was optimized to obtain a specific product. Specificity of the designed reaction was investigated using six bacterial species. The sensitivity of the PCR reaction was calculated by the serial dilutions method.

Results: The designed primer was specific to oxidoreductase gene of *Campylobacter jejuni* and after optimization, a unique 167-bp band was amplified. This primer was specific to *Campylobacter jejuni* and did not show any cross reaction with other bacterial genomes. The detection limit of this reaction was 5 pg of genomic DNA.

Conclusion: The optimized PCR used in this study was a rapid, sensitive, and specific method for detection of *Campylobacter jejuni*. For confirmation of this method, detection of *C. jejuni* from food samples is proposed.

© 2017 Hamadan University of Medical Sciences.